

Randstedelijke Rekenkamer

Telepoortboulevard 110
1043 EJ AMSTERDAM

Onderwerp

Bestuurlijk wederhoor Provincie Zuid-Holland onderzoek Randstedelijke Rekenkamer 'Water gewogen'

Geachte heer ,

Hartelijk dank voor het delen van de resultaten van uw onderzoek 'Water gewogen', over hoe de waterbelangen worden meegewogen bij ruimtelijke afwegingen. Graag maken we gebruik van de gelegenheid om te reageren op het conceptrapport.

Algemeen

Allereerst willen we u complimenteren voor het uitgebreide feitenrelaas dat uw onderzoekers hebben beschreven in de Nota van Bevindingen. Het geeft een duidelijk beeld van onze inzet ten tijde van de gesprekken tussen februari 2025 en februari 2026.

In Nederland zijn taken en verantwoordelijkheden voor de wateropgaven verdeeld over verschillende overheden. De verdeling van taken en bevoegdheden heeft ook tot gevolg dat er niet één overheid is die alle wateropgaven kan oplossen. Daarom zoeken we nadrukkelijk de samenwerking en afstemming met andere overheden, en andersom.

Hoofdconclusie

Wij omarmen uw hoofdconclusie waarin u terecht aangeeft dat water steeds belangrijker wordt voor het inrichten van onze leefomgeving. U geeft aan dat wij de waterbelangen al actief in beeld brengen en verbinden en ondersteunen samenwerkingspartijen. Dit herkennen wij en hierop zijn wij al onze inzet aan het vergroten. Dat wij hierin nog kunnen verbeteren herkennen wij ook en deze verbetering hebben we al in gang gezet in de herziening van ons omgevingsbeleid (vaststelling in Provinciale Staten is voorzien op 3 juni 2026).

Aanbeveling 1 - Gebiedsregie

Ga voluit door met de rol als gebiedsregisseur in de fysieke leefomgeving. Versterk deze rol door duidelijk te zijn over de provinciale doelen en belangen, en meer te sturen op besluiten en resultaten. Deze aanbeveling is voor ons een steun in de rug. Wij vinden het belangrijk dat onze doelen voor water duidelijk zijn voor iedereen en actief worden meegenomen in gebiedsprocessen.

Aanbeveling 2 – Keuzes

Maak duidelijke politieke keuzes met betrekking tot wateropgaven.

- a) toekennen van gewicht aan doelen en belangen aan de hand van (maatschappelijke) kosten en baten op zowel korte termijn als lange termijn
- b) maken van een meerjarige planning voor besluiten over wateropgaven; maak als eerste stap uiterlijk eind 2026 beleidsopties inzichtelijk voor PS

Het in beeld brengen van (maatschappelijke) kosten en baten op zowel korte als lange termijn is bij gebiedsprocessen een belangrijk onderdeel voor het maken van keuzes. Vanuit onze rol als gebiedsregisseur zullen wij dit ook bij onze (gebieds)partners benadrukken. Nu investeren voorkomt schade en of hoge kosten in de toekomst. Wij actualiseren ons omgevingsbeleid regelmatig. Bij volgende herzieningen zullen wij onderzoeken op welke manier we meer richting kunnen geven aan het meegeven van gewichten aan doelen.

Verder zullen we voor besluiten over de wateropgaven een overzicht maken voor PS waarbij we inzichtelijk maken welke besluiten door welke overheden op welk moment gemaakt moeten worden. Waar de provincie de besluiten neemt, zullen we de beleidsopties inzichtelijk maken.

Aanbeveling 3 – Basis op orde

Organiseer de randvoorwaarden om afwegingen en keuzes te kunnen maken door het:

- a) *Structureel begroten van structurele wateropgaven;*
- b) *Prioriteiten van rollen en taken op het gebied van water vanwege beperkte personele capaciteit; communiceer de afwegingen bij het prioriteren aan Provinciale Staten.*

In onze begrotingscyclus zullen wij hier nog scherper op zijn.

Aanbeveling 4 – Provinciale samenwerking

Leer van andere provincies door (meer) ambtelijke samenwerking te organiseren op het gebied van het:

- *uitwisselen van kennis en kunde en zo nodig medewerkers in een interprovinciaal kennisnetwerk, met name op terreinen waar de arbeidsmarkt krap is*
- *formuleren van beleidsindicatoren om de effecten van waterbeleid (kwalitatief) inzichtelijk te maken*
- *uitwisselen van provinciale afwegingskaders voor ruimtelijke keuzes en de praktische toepassing daarvan.*

Met de andere provincies en het IPO wordt al volop samengewerkt, en samen met de Randstedelijke provincies zullen we initiatieven nemen om de voorgestelde samenwerking te concretiseren. We staan allemaal voor dezelfde opgaven, ieder met zijn eigen regionale accenten. Samenwerking op de genoemde punten kan helpen bij het verder concretiseren van de doelen.

Aanbeveling 5 - Gebiedssamenwerking

Pas de volgende lessen voor gebiedssamenwerkingen met andere partijen toe in beleid, evaluaties en leerbijeenkomsten:

- *betrek van begin af aan samenwerkingspartners zoals waterschappen, zodat de relevante kennis, inzichten en risico's direct op tafel liggen*
- *bied samenwerkingspartijen duidelijkheid over de (on)mogelijkheden in rolkeuze en binnen wettelijke en bestuurlijke kaders, om uiteenlopende verwachtingen te voorkomen*
- *creëer een gezamenlijke basis door het bodem- en watersysteem in het gebied in beeld te brengen en door het eenduidig definiëren van begrippen, belangen en doelen, wat bijdraagt aan vertrouwen en begrip tussen betrokken partijen*
- *benut (zichtbare) lessen en successen in beleid en volgende samenwerkingen, zoals het toepassen van 'water en bodem sturend/medebepalend' en het realiseren van functiecombinaties zoals waterbergingen met natuur en recreatie*

Wij onderschrijven uw aanbeveling en passen dit al toe. Daarbij merken we wel op dat wij bij samenwerking of gebiedsprocessen verschillende rollen hebben, zoals bijvoorbeeld de samenwerkende rol of de toezichthoudende rol. In uw conclusies gaat u ook in op het balanceren tussen deze verschillende rollen. In gebiedssamenwerkingen kan onze rol verschillen, maar ook verschilt het wie initiatief neemt voor de samenwerking.

Wij nemen uw aanbevelingen mee in de gebiedssamenwerkingen zoals de recent gestarte gebiedsgerichte uitwerkingen van de ruimtelijke puzzel. Ook zullen we in (komende herzieningen van) ons omgevingsbeleid aandacht houden voor het eenduidig definiëren van begrippen, belangen en doelen.

Dank voor de gelegenheid te kunnen reageren op de conclusies en aanbevelingen in het rapport en we zien het definitieve rapport graag tegemoet.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
plv. secretaris,

drs. C.E.M. Weber

voorzitter,

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2026-0001086) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact